Aloite Kvsto 1 . 2. 2017 (asia nro 47)
Kvstoon viimeistään syys kuussa

Si/HT

VALTUUSTOALOITE 1.2.17

Lasten ja nuorten liikkumattomuus on yksi yhteiskuntamme isoimpia ongelmia. Lasten liian vähäisellä liikunnalla on merkittävät kansanterveydelliset vaikutukset. Jos lapset ja nuoret liikkuvat liian vähän, heijastuu se myös aikuisiän liikkumiseen ja terveyteen. Liikkumattomuudella on myös merkittävä kansantaloudellinen hintalappu, niin kuntien kuin valtion tasolla.

Toisaalta liikkumattomuudella on myös sosiaalisesti epätasa-arvoistava vaikutus. Jopa kolmasosa perheistä ilmoittaa, että lasten liikuntaharrastusten esteenä on taloudelliset syyt. Pienituloisten perheiden lapsia syrjäytetään sekä liikunnallisesti että sosiaalisesti harrastuksista.

Siksi sekä kansanterveydellisesti että sosiaalisesti Helsingin pitää lähteä entistä avoimemmin ja voimakkaammin pohtimaan keinoja, joilla lasten liikunnan määrää saadaan kasvatettua. Mahdollisuuksia on monia.

Seuroissa tapahtuvan liikunnan kustannukset ovat kasvaneet viimeisen reilun kymmenen vuoden aikana kovaa vauhtia. Syitä on monia. Liikuntapaikkojen vuokrat ovat nousseet, kuntien seuroille antama tuki on vähentynyt, talkootyötä ei tehdä samassa määrin kuin aikaisemmin, valmennus on ammattimaistunut jne. Ainakin kahteen ensimmäiseen syyhyn Helsinki pystyy omalla liikuntapolitiikallaan vaikuttamaan.

Suurista kaupungeista Turussa kaupungin liikuntavuorot ovat maksuttomia alle 20-vuotiaille. Oulussa vastaavasti liikuntavuorot ovat maksuttomia alle 18-vuotiaille. Helsingin tulisi selvittää vastaavalla tavalla sitä, että lasten- ja nuorten liikuntavuorojen maksullisuudesta luovuttaisiin.

Myös liikuntapaikkojen taso vaikuttaa selvästi lasten ja nuorten liikuntaintoon. Esimerkiksi tekonurmikentän rakentaminen hiekkakentän tilalle nostaa kentän käyttöastetta merkittävästi. Tyhjinä olleet kentät ovat täyttyneet uuden pinnan myötä. Siksi on tärkeää, että Helsingin kaupunki edistää sekä omien kenttien että seurakenttien muuttamista tekonurmipintaisiksi.

Samalla on huomioitava se, että kaikki lapset ja nuoret eivät halua harrastaa tavoitteellista urheilua seurojen puitteessa vaan vapaamuotoisempi pelaileminen riittää, jos sille annetaan mahdollisuudet. Helsingin liikuntavirasto onkin alkanut tarjoamaan ns. "höntsävuoroja", joilla voi mennä vapaasti liikkumaan kentille. Näitä höntsävuoroja pitää tarjota jatkossakin uusille kentille.

Helsingin kaupungin liikuntavirastolla on mm. EasySport ja liikuntahulinat-toimintaa, jossa maksuttomasti tai pienellä maksulla lapset pääsevät liikkumaan. Näitä pitää vahvistaa ja tehdä niitä entistä tunnetummiksi lasten ja vanhempien keskuudessa.

Lasten ja nuorten liikkumiseen vaikuttaa myös muut aktiiviteetit kuin perinteiset liikuntapuistot ja urheilukentät. Lasten ja nuorten liikunnallisuutta pitää tukea kunnostamalla koulujen pihoja ja leikkipuistoja palvelemaan entistä paremmin omatoimista liikkumista. Myös talviaika pitää huomioida lasten ja nuorten liikkumisessa.

Ilmastonmuutoksen myötä entistä harvemmin liikuntaa voi harrastaa vaikkapa pulkkamäen muodossa ja märissä, kuraisissa sekä loskaisissa leikkipuistoissa liikkuminen ei innosta. Siksi tarvitaan myös sisäleikkipuistoja.

Yksityiset yritykset tarjoavat sisäleikkipuistoja Helsingissä ja muissa isommissa kaupungeissa. Se on erinomainen asia. Ne innostavat erityisesti lapsia, ja vähän heidän vanhempiaankin liikkumaan. Sisäleikkipuistossa lapset saattavat juosta ja kiipeillä hikipäissään helposti kaksikin tuntia.

Yksityiset yritykset pyrkivät tuottamaan sisäleikkipuistoilla voittoa, missä ei sinänsä ole mitään vikaa ja yritysten idea on yleensä tuottaa voittoa. Tämä kuitenkin johtaa tilanteeseen, jossa sisäleikkipuistojen pääsylippujen hinnat ovat niin korkeita, että pienituloisten perheiden lapset syrjäytetään niistä samalla tavalla kuin ohjatusta liikuntaharrastuksesta.

Helsingin kaupungin pitäisi selvittää omien sisäleikkipuistojen avaamista, ei niinkään kilpailijoiksi olemassa oleville yksityisille vaan rinnalle täydentämään palveluja. Myös tällaisesta toiminnasta voi hakea esimerkkejä ja hyviä käytänteitä muista kaupungeista.

Me aloitteen allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Helsingin kaupunki laatii selvityksen lasten ja nuorten liikuntamahdollisuuksien parantamisesta, jossa arvioidaan aloitteessa mainittuja toimenpiteitä, mutta samalla selvityksessä voidaan esittää myös muita toimenpide-ehdotuksia.

Selvityksen pitää olla valmis niin, että se on käytettävissä, kun seuraava valtuusto ryhtyy valmistelemaan valtuuskauden strategiaa. Näin strategiaan voidaan poimia selvityksestä toimenpiteitä lasten ja nuorten liikuntamahdollisuuksien lisäämiseksi.

1+16

PAAVO ARHINMÄKI